OPEM

Dezvoltăm împreună!

PIAȚA ENERGIEI ELECTRICE PENTRU ZIUA URMĂTOARE (PZU) & PIAȚA PE PARCURSUL ZILEI (PPZ)

OPEM S.R.L.

26.11.2025

Legislație relevantă:

- Legislație primară:
  - Legea energiei electrice nr. LP164/2025 din 26.06.2025
  - Hotarârea de Guvern nr. 125 din 21.02.2024 privind desemnarea societății Operatorul Pieței de Energie M „OPEM” S.R.L. ca „operator al pieței energiei electrice” (OPEE)
  - Alte legi, hotărâri relevante
- Legislație secundară:
  - RPEE – Regulile pieței energiei electrice aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 283/2020 din 07 august 2020, cu modificările și completările ulterioare (ultima actualizare prin HANRE 528/03.09.2025)
  - Alte reglementări ANRE relevante
- Reguli specifice piețelor:
  - Procedura privind înregistrarea, suspendarea și revocarea/retragerea participanţilor de la pieţele de energie electrică pe termen scurt (PZU și PPZ)
  - Contractul cadru de participare la Piaţa pentru Ziua Următoare (PZU) și Piaţa pe Parcursul Zilei (PPZ)
  - Procedură operațională privind funcționarea Pieței energiei electrice pentru Ziua Următoare (PZU)
  - Procedură operațională privind funcționarea Pieței energiei electrice pe Parcursul Zilei (PPZ)
  - Procedura privind stabilirea si modificarea scalei de preț a Pieţei pentru Ziua Următoare și a Pieței pe Parcursul Zilei
  - Procedura operațională privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la PZU/PPZ
  - Procedura operațională privind încasările și plăţile aferente tranzacţiilor pe PZU/PPZ

www.opem.md

Piețe pe termen scurt:

- Piețele pe termen scurt PZU și PPZ:
  - Piețe destinate participanților ce permit ajustarea portofoliilor contractelor de vânzare/cumpărare cu disponibilitatea capacităților de producere și a necesarului de consum, prognozate cât mai aproape de timpul livrării
  - Asigură flexibilitate și lichiditate fiind **piețe în care ofertează participanți, vânzători și cumpărători** (spre deosebire de piața de echilibrare unde pe de-o parte este participantul calificat pentru furnizarea de servicii de echilibrare, iar de cealaltă parte operatorul de transport și de sistem (ÎS Moldelectrica), serviciile de echilibrare fiind mobilizate în limita dezechilibrului sistemului energetic)
- **Piața pentru Ziua Următoare**:
  - Tranzacționare organizată în fiecare zi calendaristică pentru ziua următoare de livrare
  - Mecanism de **licitație închisă**: ofertele de vânzare/cumpărare pentru ziua de livrare se transmit până la un termen limită (**ora 12:00**) în ziua de tranzacționare (anterioară zilei de livrare), se rulează algoritmul de calcul și se furnizează rezultatele
  - Preț de Închidere a Pieței **(PIP) unic pentru fiecare interval de tranzacționare** (interval orar) al zilei de livrare
  - Algoritmul de calcul aplicat este cel implementat la nivel european
  - Caracteristica specifică PZU este **lichiditatea crescută**
- **Piața pe Parcursul Zilei**
  - Tranzacționare organizată în fiecare zi calendaristică începând cu ziua anterioară zilei de livrare (**ora 19:00**) și continuând în ziua de livrare cu **până la 90 min. înaintea livrării**
  - Mecanism de **corelare continuă**: ofertele de vânzare/cumpărare introduse în sistemul de tranzacționare sunt vizibile în mod anonimizat, corelarea efectuându-se continuu imediat ce sunt îndeplinite condițiile de corelare
  - Pot exista **mai multe prețuri pentru același interval orar** al zilei de livrare (fiecare tranzacție se încheie la prețul ofertei existente în sistemul de tranzacționare)

Acoperirea curbei de sarcină:

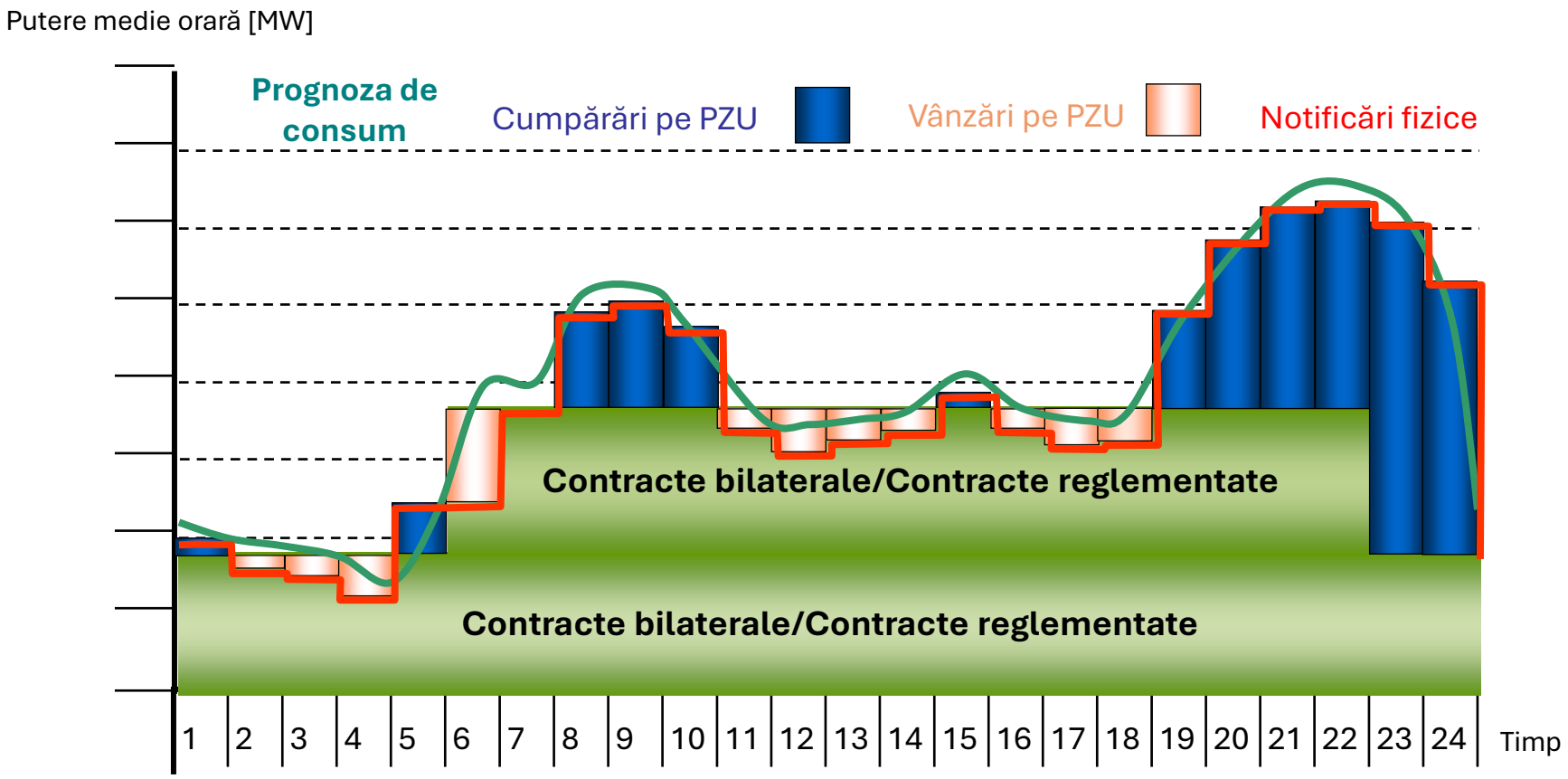

Participanții la PZU & PPZ:

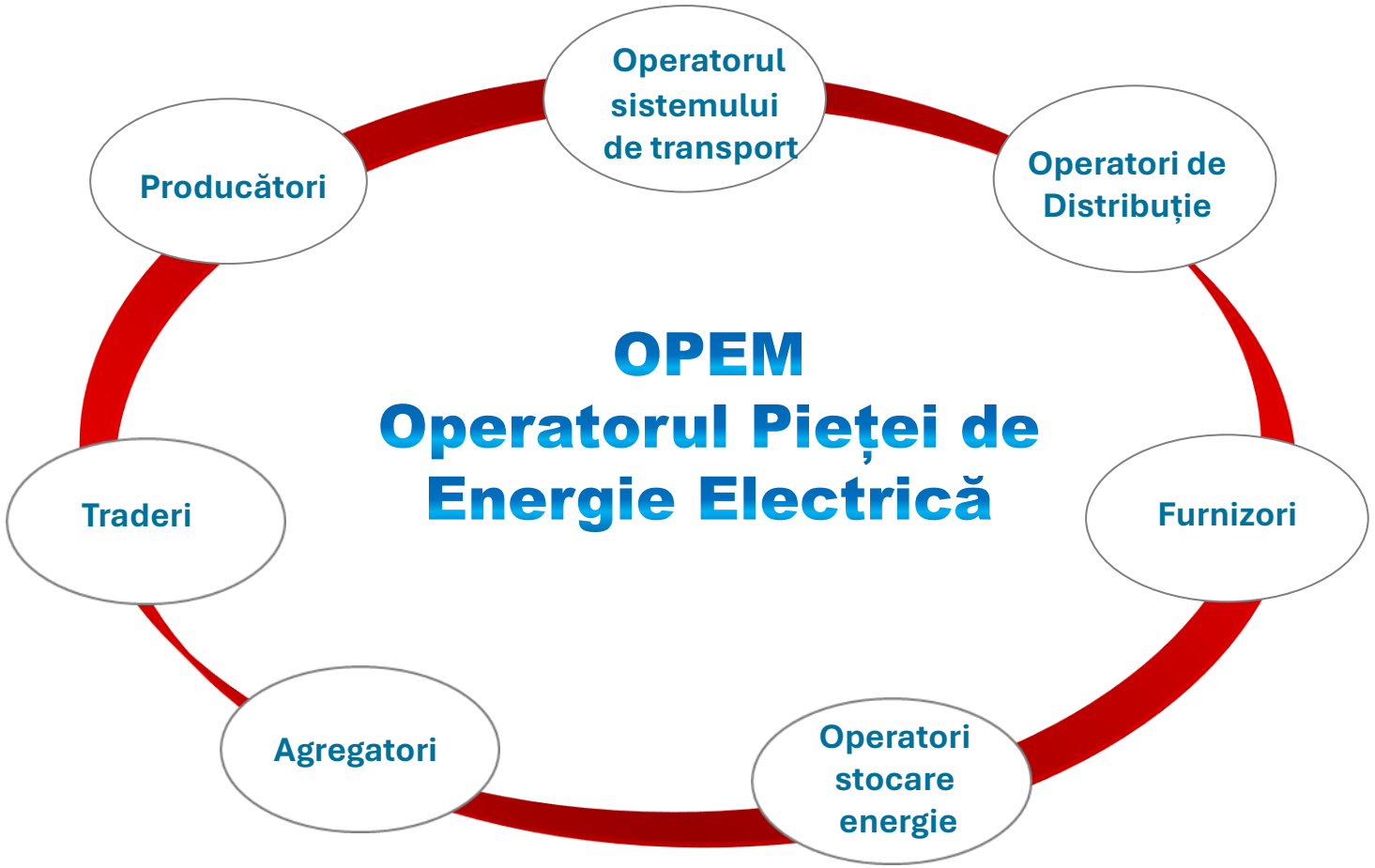

- **Participanți la PZU & PPZ:**
  - **Titularii de licență pentru:**
    - **producerea energiei electrice;**
    - **transportul energiei electrice;**
    - **distribuţia energiei electrice;**
    - **furnizarea energiei electrice;**
    - **tradingul cu energie electrică;**
    - **agregare;**
    - **stocarea energiei;**
  - **Operatorii economici fără licență:**
    - **producătorii care dispun de centrale electrice de putere electrică mai mică de 5 MW.**

- **PRE asigură responsabilitatea echilibrării (responsabilitatea financiară a dezechilibrelor) în raport cu dezechilibrele, compensate în cadrul PRE, înregistrate de participanții pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării**
- **PRE nu are dreptul să încheie tranzacții pe piață în numele participanților pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării**

Participarea la PZU & PPZ:

- Documente necesare înregistrării:
  - Cererea de înregistrare în calitate de participant la PZU şi PPZ (în original, semnată și depusă sau transmisă prin e-mail);
  - Copia licenţei acordate de ANRE, cu excepția producătorilor care dispun de centrale electrice de putere electrică mai mică de 5 MW (care vor depune declarație pe proprie răspundere că se află în această categorie și în care precizează puterea instalată);
  - Certificat de înregistrare în scopuri de TVA emis de autoritatea fiscală (copie), după caz;
  - Copia deciziei de înregistrare la Registrul de Stat al Unităților de Drept (RSUD) al persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali în cazul producătorilor care dispun de centrale electrice cu puterea de până la 5 MW;
  - Confirmarea OST privind încheierea unui contract de echilibrare, respectiv numele și codul EIC al părții responsabile cu echilibrarea care și-a asumat echilibrarea pentru participant;
  - Document centralizator cu datele necesare înscrierii în Registrul de tranzacționare;
  - Contractul (cadru) de participare la PZU și PPZ (se va definitiva odată stabilită modalitatea de decontare);
    - în 2 exemplare originale, semnate de reprezentantul legal al participantului pieței energiei electrice și, după caz, stampilate – dacă se depun în format letric,
    - respectiv cu semnătură electronică aplicată dacă se transmit electronic prin email;
  - Solicitantul care exploatează unități de producere notifică OPEE capacitatea instalată, conform licenței eliberată de ANRE, în vederea validării ofertelor de vânzare/cumpărare transmisă de participantul la PZU. Pentru PPZ participantul își va seta singur această limită;
  - Solicitantul să fie înregistrat în Registrul participanților la piețele angro de energie (gestionat de ANRE).

Piața pentru Ziua Următoare – Scurtă descriere:

- Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică (PZU) este o componentă a pieței angro de energie electrică pe care se realizează prin licitație închisă tranzacții orare ferme cu energie electrică cu livrare în ziua următoare zilei de tranzacționare. PZU fiind prima componentă a pieței angro pe termen scurt care ia în considerare toate informațiile referitoare la condițiile de piață disponibile la un moment dat.
- Participanții la Piață pentru Ziua Următoare transmit la OPEM oferte orare de vânzare și/sau de cumpărare, în vederea echilibrării portofoliului de contracte bilaterale de achiziție/vânzare cu prognoza de consum, respectiv în raport cu disponibilitatea tehnică a unităţilor de producere, pentru fiecare interval orar, din ziua de livrare următoare.
- Prețul orar al ofertei de cumpărare reprezintă valoarea maximă a prețului orar la care Participantul la PZU se angajează, în mod ferm să cumpere cantitatea de energie electrică din oferta de cumpărare introdusă în platformă; prețul orar al ofertei de vânzare reprezintă valoarea minimă a prețului orar la care Participantul la PZU se angajează, în mod ferm să vândă cantitatea de energie electrică din oferta de vânzare introdusă în platformă.
- Algoritmul de calcul (algoritmul **Euphemia**, link) stabilește cantitățile orare tranzacționate de fiecare Participant, care a ofertat orar la vânzare prețuri mai mici sau egale cu Prețul de Închidere a Pieței (PIP PZU) și, respectiv, a ofertat orar la cumpărare prețuri mai mari sau egale cu PIP PZU. Pentru blocuri se consideră prețul mediu al MWh aferent perioadei de definiție. PIP PZU este unic pentru fiecare interval orar de tranzacționare.
- OPEM este contraparte pentru fiecare Participant la PZU, în tranzacţiile încheiate de participant pe PZU.
- Tranzacțiile rezultate constituie obligații ferme, comerciale, ale Participanților. Livrarea/preluarea energiei electrice se confirmă la OST, prin transmiterea notificărilor fizice a schimburilor de energie electrică de către PRE-PZU şi de către fiecare PRE pentru tranzacțiile încheiate de către membrii PRE.

Caracteristici ale PZU:

- Caracteristicile Pieței pentru Ziua Următoare (PZU):
  - Participanți la piața angro în calitate de vânzători/cumpărători
  - Prețurile limită ale scalei de preț ([0 – 30.000 MDL]) – *Stabilit prin Procedura privind stabilirea si modificarea scalei de preț a Pieţei pentru Ziua Următoare și a Pieței pe Parcursul Zilei elaborată de OPEM și avizată de ANRE*
  - Producție proritară – ofertare la preț 0 (zero)
  - Granularitate de ofertare: cantitate/putere medie orară 0,001 MW
  - Granularitate de ofertare: preț 0,01 MDL
  - Ore de tranzacționare 8:00-16:00
  - Prelungirea perioadei de ofertare după ora 12:00 cu 30 min dacă până la ora 12:00 nu a fost introdusă nicio ofertă în sistemul de tranzacționare (participanții sunt notificați)
  - Participantul are posibilitatea solicitării OPEE de încărcare a ofertei în sistemul de tranzacționare (acesta va transmite oferta în format .XML în timp util pentru a permite încărcarea acesteia)

Ofertarea pe Piața pentru Ziua Următoare

- Oferta reprezintă angajamentul ferm al participantului la PZU de a intra într-un angajament comercial prin intermediul Contractului cadru de participare la PZU/PPZ, având ca obiect vânzarea sau cumpărarea de energie electrică.
- Participanţii la PZU pot introduce câte o ofertă orară de cumpărare şi/sau o ofertă orară de vânzare pentru fiecare interval orar, pe fiecare sens, respectiv mai multe oferte bloc (pe mai multe ore consecutive), pentru ziua de livrare.
- Ofertele se pot modifica sau anula de către reprezentanții participanților declarați ca persoane de contact în relația cu OPEM, până la ora de închidere a PZU (ora 12:00 EET anterioară zilei de livrare).
- Preţurile ofertelor de vânzare/cumpărare pe PZU sunt introduse în moneda națională.
- Participanții la PZU care doresc introducerea de oferte de cumpărare au obligația respectării prevederilor din cadrul *Procedurii privind constituirea, verificarea și utilizarea garanțiilor financiare pentru participarea la Piața pentru Ziua Următoare de energie electrică și pentru participarea la Piața pe Parcursul Zilei* și a *Procedurii operaționale privind încasările și plăţile aferente tranzacţiilor pe Piaţa pentru Ziua Următoare și, respectiv tranzacțiilor pe Piața Piața pe Parcursul Zilei*. Sunt necesare:
  - Contractul de Mandat pentru Debitare Directă încheiat între participnat, Banca Cont Central (MAIB) si OPEM
  - Scrisoarea de garanție bancară de plată / Cont Escrow / Depunerea de fonduri bănești în Contul curent de garanții pentru PZU și PPZ al OPEM
- Sistemul de tranzacționare PZU va permite introducerea ofertelor de cumpărare în limitele valorice ale garanţiei de validare/disponibile.

Sistemul de tranzacționare:

- Etape asociate proceselor sesiunii de tranzacționare:
  - Etape de ofertare, calcul, publicare rezultate, transmitere obiecții, creare fișiere de notificări
- Transmiterea ofertelor de către participanți:
  - Prin interfață (GUI)
  - Prin încărcare fișier tip XML
- Transmiterea în avans pentru 6 zile de livrare
- Validarea ofertelor la introducerea în sistemul de tranzacționare
  - Validare față de limita de cantitate (putere ofertată) în raport cu limitele declarate de participant
  - Validare față de limita de valoare a ofertei în raport cu garanția de validare disponibilă
- Limite de cantitate solicitate de participanți pentru protecția erorilor de introducere a datelor:
  - Pentru participanții la piața de energie electrică care exploatează unități de producere limitată la maxim capacitatea instalată
  - Limite solicitate de participanți ca protecție la erori de introducere a ofertelor
- Accesul participanților la Confirmările de tranzacții
- Perioadă de contestații (20 min.)
- Accesul participanților la fișiere de rezultate per participant și accesul PRE-urilor la fișierele de notificări fizice
- Definirea blocurilor: blocuri de sistem și blocuri definite de utilizator (se definesc prin indicarea orei de început și orei de sfârșit a perioadei blocului: de ex. bloc definit pe 7 intervale între orele 00:00-07:00 sau 10:00-17:00)

Ofertarea pe Piața pentru Ziua Următoare:

Ofertarea pe Piața pe Ziua Următoare se realizează prin mecanismul de licitaţie închisă (ofertele din piață nu pot fi vizualizate), participanții la piața de energie electrică având posibilitatea introducerii următoarelor tipuri de oferte:

- **Oferte orare** de vânzare/cumpărare ce pot conţine maxim 32 de perechi preț-cantitate pe interval orar. Prețul fiecărei perechi preț-cantitate reflectă prețul de tranzacționare acceptat de vânzător/cumpărător pentru energia ofertată în oferta orară respectivă la preț mai mic/mare (cantitățile la prețuri mai bune se cumulează).
- **Oferte bloc** ce pot fi pe mai multe intervale orare, caracterizate de:
  - Sens (de vânzare sau de cumpărare);
  - Perioada de definiție a blocului = intervalele orare consecutive (minim 2);
  - Volum = același volum pe toate intervalele orare din perioada de definiție a blocului;
  - Preț = prețul mediu solicitat de participant pentru energia ofertată pentru bloc;

Condiția blocului - Oferta bloc este acceptată/respinsă dacă blocul este acceptat/respins în întregime.

- **Ofertă bloc corelată** a cărei acceptare este condiționată și de acceptarea ofertei bloc cu care este corelată:
  - Ofertă bloc „părinte” [„parent”] – poate fi acceptată individual dacă îndeplinește condiția blocului
  - Ofertă bloc „copil” [„child”] – poate fi acceptată dacă îndeplinește condiția blocului și numai dacă oferta bloc „părinte” a fost acceptată
  - Există situații speciale: ofertă respinsă în mod paradoxal și oferta „părinte” acceptată dacă e susținută de oferta „copil” (nu există ofertă bloc acceptată paradoxal)

Oferte orare:

- Oferta orară (treaptă) per interval de tranzacționare poate avea (minim una) până la 32 perechi preț-cantitate;
- Cantitățile din perechile (cantitate – preț) de oferta se cumulează. Pentru un preț al unei perechi cantitate – preț din ofertă, cantitatea care poate fi tranzacționată se cumulează cu cantitățile ofertate pe același interval de tranzacționare la preț mai mic pentru ofertele de vânzare, respectiv la pret mai mare pentru ofertele de cumpărare.

Ofertă vânzare Int. 1		
#	Cantitate [MWh/h]	Pret [MDL/MWh]
1	50	150
2	30	200
3	25	250

Ofertă vânzare Int. 2		
#	Cantitate [MWh/h]	Pret [MDL/MWh]
1	70	130
2	50	190
3	20	250

Pret [MDL/MWh]	0	130	150	190	200	250	13500	Cantitate [MWh/h]
Int. 1			50		30	25		
Int. 2		70		50		20		
Int. 3								
Int. 4								

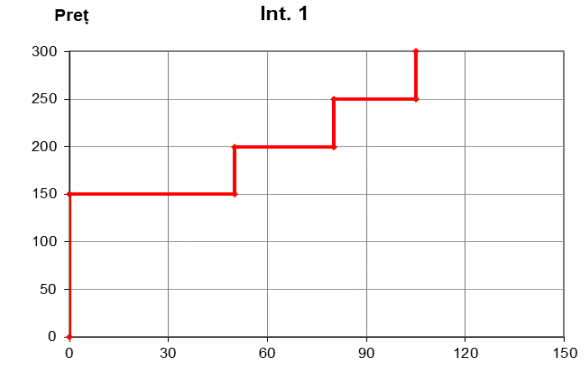

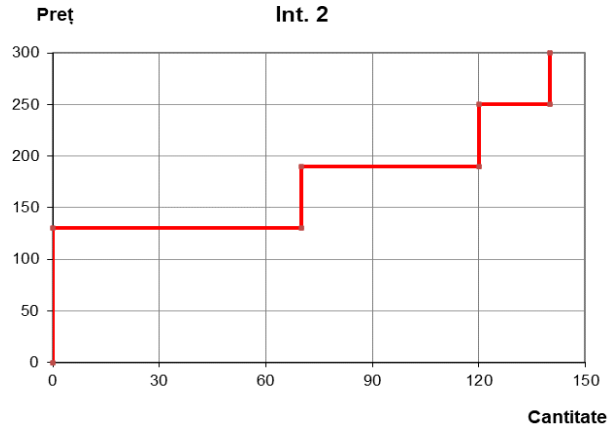

Oferte bloc (1):

- Este definită printr-o cantitate/volum (putere medie orară pe toată perioada de definiție a blocului) și un preț (prețul mediu al MWh ofertat în cadrul blocului)
- Oferta bloc are condiția totul sau nimic (este acceptată în integralitatea ei, cu aceeași cantitate/putere medie orară definită pe fiecare interval orar din perioada de definiție a blocului sau este respinsă)
- Oferta bloc de **cumpărare** este acceptată dacă prețul ofertei bloc este mai mare decât PIP mediu pe intervalul de definiție a blocului

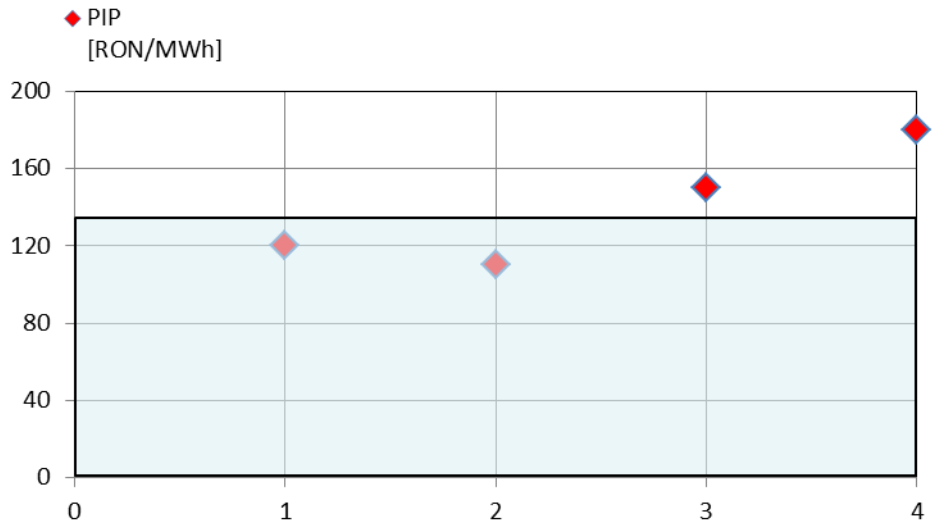

Intervalul	PIP [MDL/MWh]
Int.1	120
Int.2	110
Int.3	150
Int.4	180
Media	**140**

- Preț Bloc = 145 MDL/MWh
  = > Bloc acceptat
- Preț Bloc = 130 MDL/MWh
  = > Bloc respins

Oferte bloc (2):

- Oferta bloc are condiția totul sau nimic (aceeași cantitate definită pentru fiecare interval orar din perioada de definiție a blocului)
- Oferta bloc de **vânzare** este acceptată dacă prețul ofertei bloc este mai mic decât PIP mediu pe intervalul de definiție a blocului

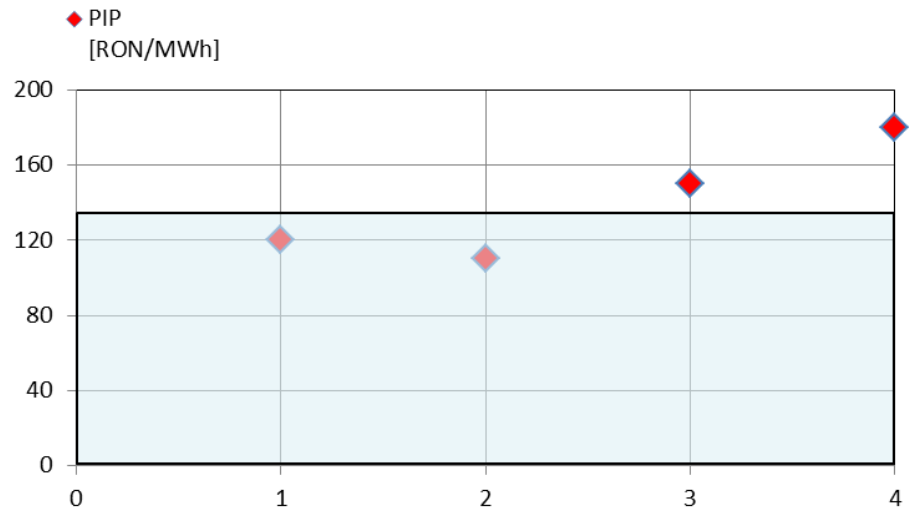

Intervalul	PIP [MDL/MWh]
Int.1	120
Int.2	110
Int.3	150
Int.4	180
Media	**140**

- Preț Bloc = 135 MDL/MWh

  = > Bloc acceptat

- Preț Bloc = 145 MDL/MWh

  = > Bloc respins

Oferte bloc corelate (până la 3 generații) (1):

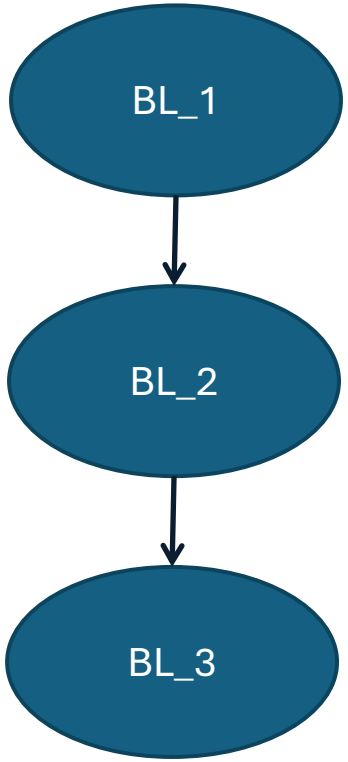

- **BL_1**

BL_1 poate fi acceptat individual, dacă se îndeplinește condiția blocului

- **BL_1 este părinte („parent”) pentru BL_2**
- **BL_2 este copil („child”) pentru BL_1**

BL_2 poate fi acceptat dacă se îndeplinește condiția blocului și numai dacă BL_1 a fost acceptat

- **BL_2 este părinte („parent”) pentru BL_3**
- **BL_3 este copil („child”) pentru BL_2**

BL_3 poate fi acceptat dacă se îndeplinește condiția blocului și numai dacă BL_2 a fost acceptat

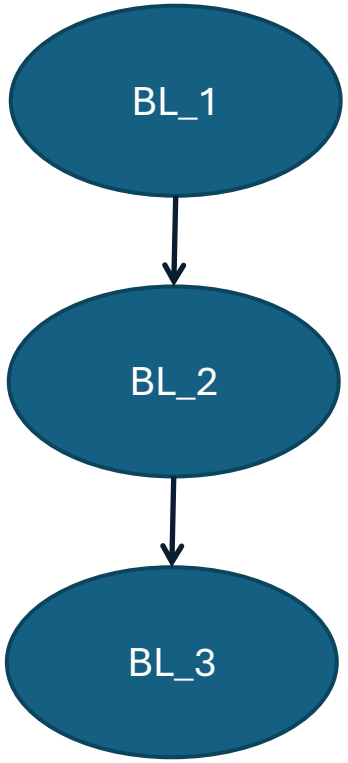

- **BL_1** **acceptat**
- **BL_2, BL_3** **respinse**

- **BL_1, BL_2** **acceptate**
- **BL_3** **respins**

- **BL_1, BL_2, BL_3** **acceptate**
- **BL_1, BL_2, BL_3** **respinse**

Oferte bloc corelate – Principiul beneficiului total al blocurilor corelate (2):

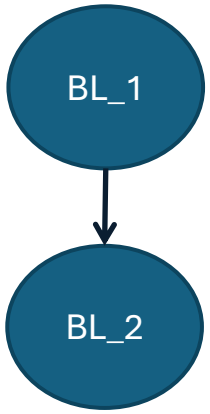

Intervalul	PIP [MDL/MWh]	PIP mediu [MDL/MWh]	BLB
Int.1	137	105.00	BL_1
Int.2	102		
Int.3	98		
Int.4	97		
Int.5	88		
Int.6	94		
Int.7	119		
Int.8	139	144.76	BL_2
Int.9	139		
Int.10	129		
Int.11	119		
Int.12	129		
Int.13	139		
Int.14	139		
Int.15	139		
Int.16	139		
Int.17	139		
Int.18	139		
Int.19	139		
Int.20	177		
Int.21	177		
Int.22	139		
Int.23	140		
Int.24	200		

➢ **Condiția de acceptare a blocului:**

Oferta bloc este acceptată dacă prețul ofertei bloc este mai bun decât PIP mediu pe perioada de definiție a blocului sau

Oferta bloc este acceptată dacă beneficiul generat de ofertă este cel puțin egal cu beneficiului rezultat prin acceptatea blocului la PIP calculate

➢ **Oferte de vânzare corelate**

BL_1 (15 MWh/h, 107 MDL/MWh)

=> Beneficiu așteptat = 15*7*107 = 11.235 MDL

BL_2 (25 MWh/h, 137 MDL/MWh)

=> Beneficiu așteptat = 25*17*137 = 58.225 MDL

Beneficiu total așteptat pentru “familie” = 69.460 MDL

➢ **Rezultate după stabilirea PIP**

BL_1 => Beneficiu obținut = 15*7*105 = 11.025 MDL

BL_2 => Beneficiu obținut = 25*17*144.76 = 61.523 MDL

Beneficiu total obținut = 72.548 MDL

În algoritmul EUPHEMIA → **BL_1 și BL_2 ACCEPTATE**

Situații de nedeterminare

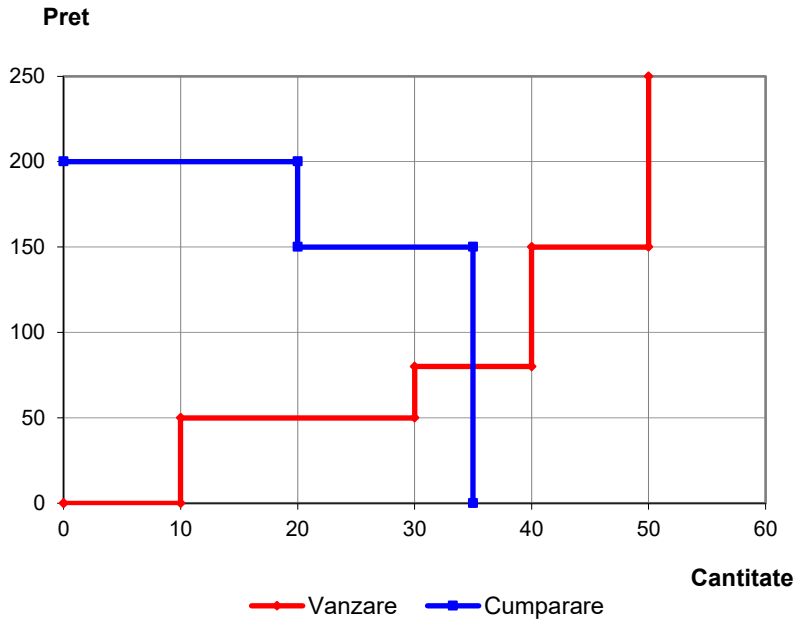

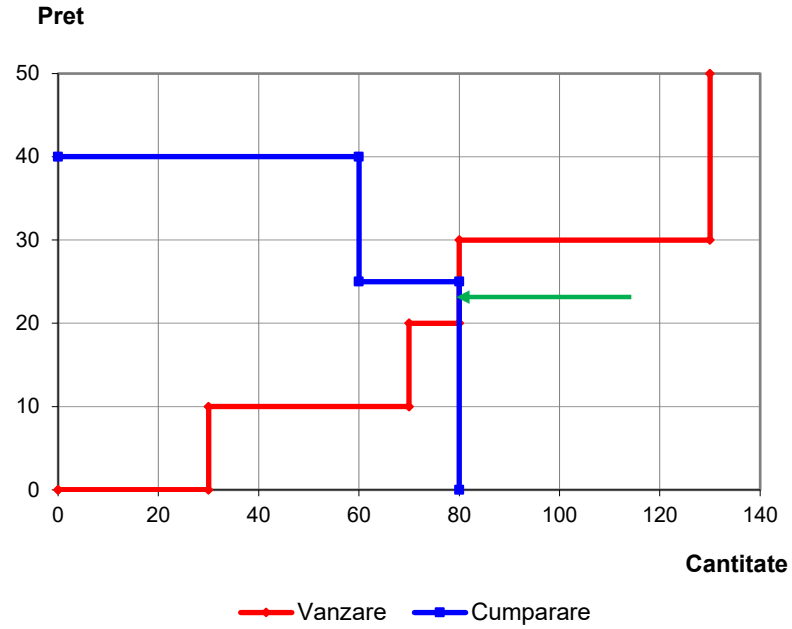

Situații de nedeterminare cantitate*

- Alocare pro-rata pe palierul ofertelor la PIP

* Pentru cantitățile ofertate la PIP care nu pot fi acceptate în totalitate în tranzactionare, alocarea între oferte se face pro-rata

Situații de nedeterminare preț

- PIP = Media segmentului de suprapunere

Situații speciale – PIP media segmentului de suprapunere

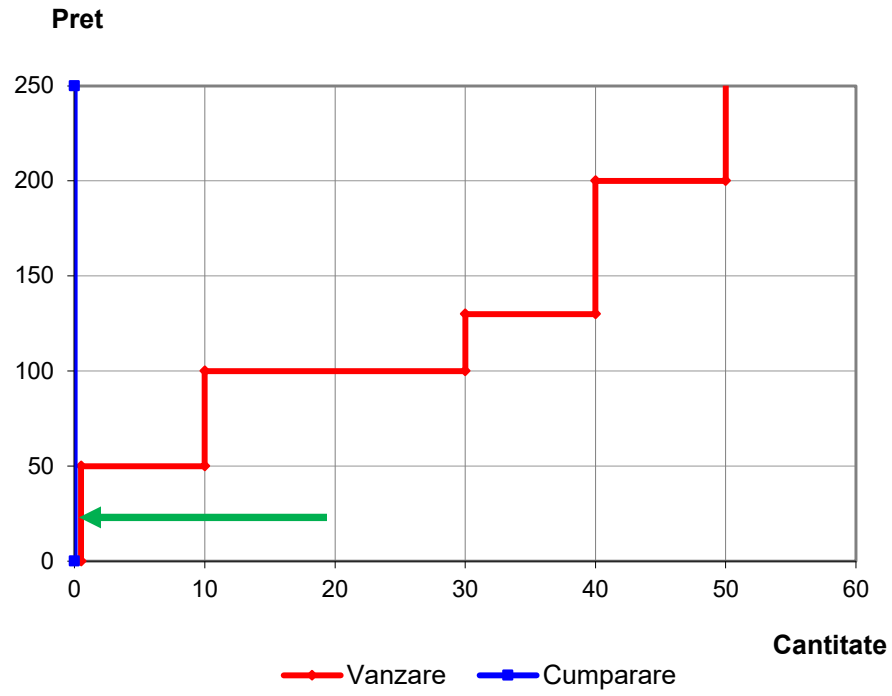

- PIP determinat este media minim scală de preț și preț minim ofertă de vânzare;
- Cantitatea tranzacționată este zero

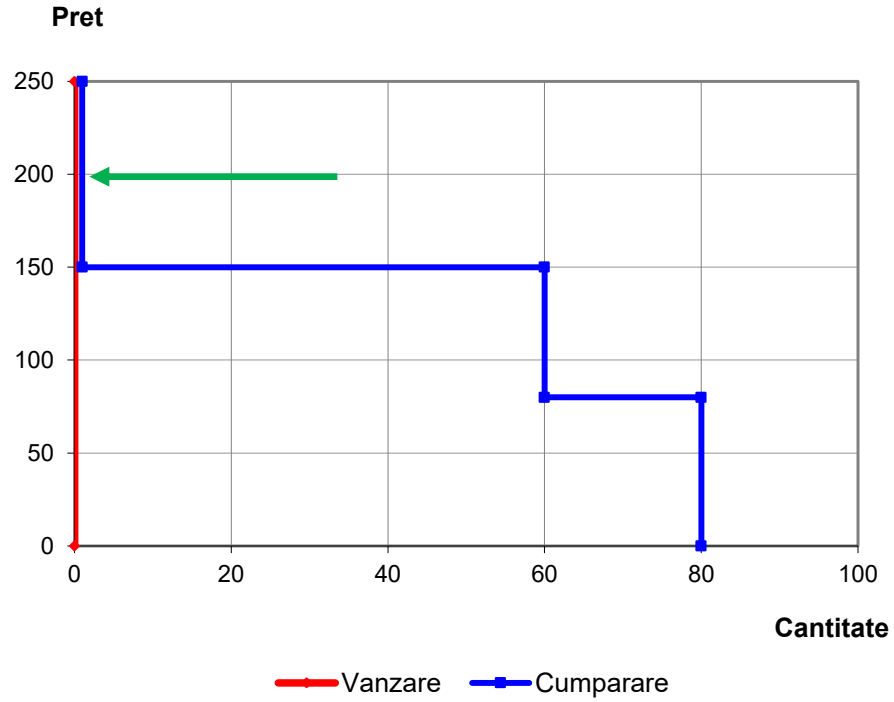

- PIP determinat este media maxim scală de preț și preț maxim ofertă de cumpărare;
- Cantitatea tranzacționată este zero

Situații speciale – Caz de neintersecție a curbelor ofertelor de vânzare și de cumpărare

- Prețul celei mai bune oferte de cumpărare este mai mic decât prețul celei mai bune oferte de vânzare;
- PIP este media celor mai bune prețuri ale ofertei de vânzare și ofertei de cumpărare;
- Cantitatea tranzacționată este zero.

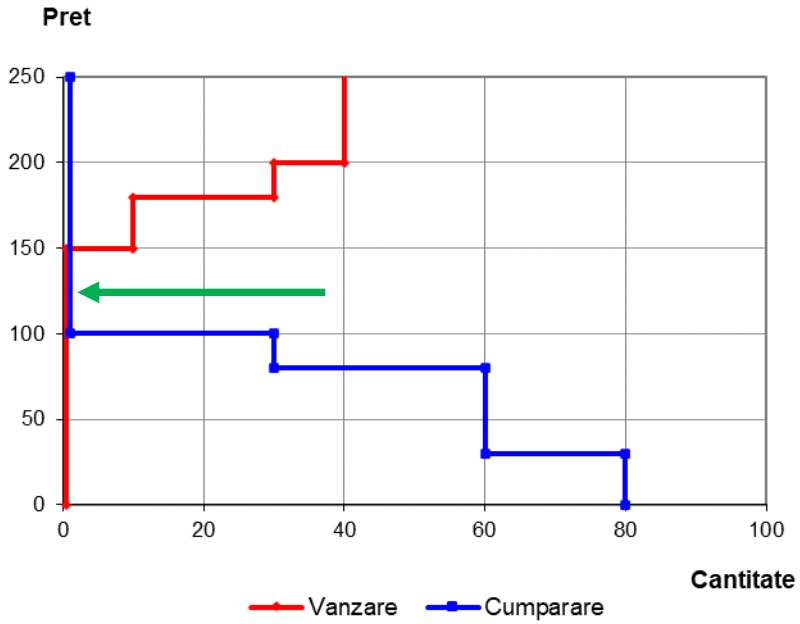

- În cazul în care, pe unul sau mai multe intervale orare, nu există oferte de vânzare și cumpărare, PIP se determină ca medie a scalei de preț, respectiv media între prețul minim și prețul maxim al scalei de preț;
- În cazul în care nu există oferte pentru ziua de livrare pe niciun interval orar, PIP se declară convențional coform prevederilor art. 6.9 din Procedura operațională privind funcționarea Pieței energiei electrice pentru Ziua Următoare (PZU).

Zilele de schimbare a orei:

Ziua cu 24h

Ora	00:00	01:00	02:00	03:00	04:00	05:00	06:00	07:00	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	00:00 (24:00)
Interval	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	

Ora marchează momentul de început al intervalului

Ziua cu 25h

Ora	00:00	01:00	02:00	03:00	04:00 devine 03:00	04:00	05:00	06:00	07:00	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	00:00 (24:00)
Interval	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	**24**	**25**	

Ziua cu 23h

Ora	00:00	01:00	02:00	03:00 devine 04:00	05:00	06:00	07:00	08:00	09:00	10:00	11:00	12:00	13:00	14:00	15:00	16:00	17:00	18:00	19:00	20:00	21:00	22:00	23:00	00:00 (24:00)
Interval	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**	**14**	**15**	**16**	**17**	**18**	**19**	**20**	**21**	**22**	**23**	

Oră definiție/ Intervale	Definitie		Z-24h	Z-23h	Z-25h
Ora	00:00	03:00	1, 2, 3	1, 2, 3	1, 2, 3
Ora	00:00	04:00	1, 2, 3, 4	1, 2, 3	1, 2, 3, 4, 5
Ora	00:00	05:00	1, 2, 3, 4, 5	1, 2, 3, 4	1, 2, 3, 4, 5, 6
Ora	00:00	24:00	1, 2, ..., 24	1, 2, ..., 23	1, 2, ..., 25
Ora	02:00	05:00	3, 4, 5	3, 4	3, 4, 5, 6
Ora	03:00	05:00	4, 5	4	4, 5, 6

Algoritmul Euphemia:

- **Proces iterativ** care integrează ofertele orare și ofertele bloc
  - Blocuri respinse paradoxal (BRP)
    - Reintroducerea acestora ar duce la neîndeplinirea condiției de acceptare a blocului;
    - Nu este acceptat blocul părinte
  - Nu există blocuri acceptate paradoxal (dar pot exista blocuri părinte susținute de blocuri copil: deficitul „părintelui” este compensat/depășit de surplusul „copilului”, fără a fi clasificate ca acceptate paradoxal)
- Funcția obiectiv: Maximizarea beneficiului social
- Beneficiu social =
  Surplusul vânzătorului + Surplusul Cumpărătorului

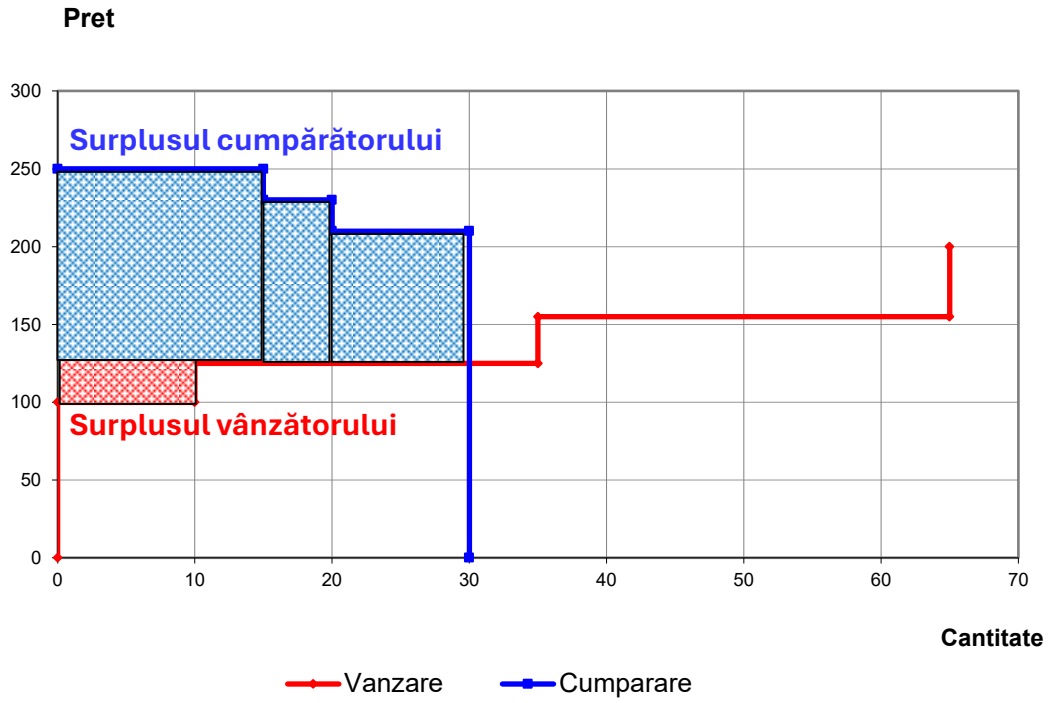

Tranzacționarea pe Piața pentru Ziua Următoare:

- Principiile de validare a rezultatelor tranzacționării sunt:

  a) Ofertele orare de vânzare sunt executate pentru cantităţile oferite la preţuri strict mai mici decât PIP;

  b) Ofertele orare de cumpărare sunt executate pentru cantităţile oferite la preţuri strict mai mari decât PIP;

  c) Ofertele orare de vânzare nu sunt executate pentru cantităţile oferite la preţuri mai mari decât PIP;

  d) Ofertele orare de cumpărare nu sunt executate pentru cantităţile oferite la preţuri mai mici decât PIP;

  e) Ofertele orare pot să nu fie executate sau pot fi executate parţial pentru cantităţile oferite la vânzare/cumpărare la preţuri egale cu PIP;

  f) O ofertă bloc de vânzare nu va fi executată dacă preţul său este mai mare decât preţul mediu al pieţei rezultat din media PIP orare publicate pe intervalele de tranzacţionare la care se referă oferta bloc;

  g) O ofertă bloc de cumpărare nu va fi executată dacă preţul său este mai mic decât preţul mediu al pieţei rezultat din media PIP orare publicate pe intervalele de tranzacţionare la care se referă oferta bloc;

  h) În cazul în care intersecţia curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de preţuri, PIP este stabilit la mijlocul intervalului comun de preţuri;

  i) În cazul în care intersecţia curbei cererii cu cea a ofertei are loc pe un interval comun de cantităţi, cantitatea tranzacţionată este cea maximă a intervalului de suprapunere.

- Fiecare tranzacție corespunde unui interval de tranzacționare exprimat în ore EET aferent zilei de livrare pentru care s-a încheiat tranzacția.
- Livrarea energiei electrice aferentă unei tranzacţii încheiate pe PZU se consideră realizată odată cu transmiterea la OTS, în cadrul procedurii transmiterii notificărilor fizice ale PRE conform reglementărilor în vigoare, a notificărilor fizice ale schimburilor de energie, între PRE-PZU şi PRE-ul din care face parte participantul la PZU. Fiecare PRE agregă tranzacțiile participanților la piață pentru care și-a asumat responsabilitatea echilibrării. Toate PRE-urile au obligaţia de a transmite NF privind schimburile de energie cu alte PRE-uri privind tranzacţiile încheiate pe piața angro.

Modalitatea de facturare a încasărilor/plăților:

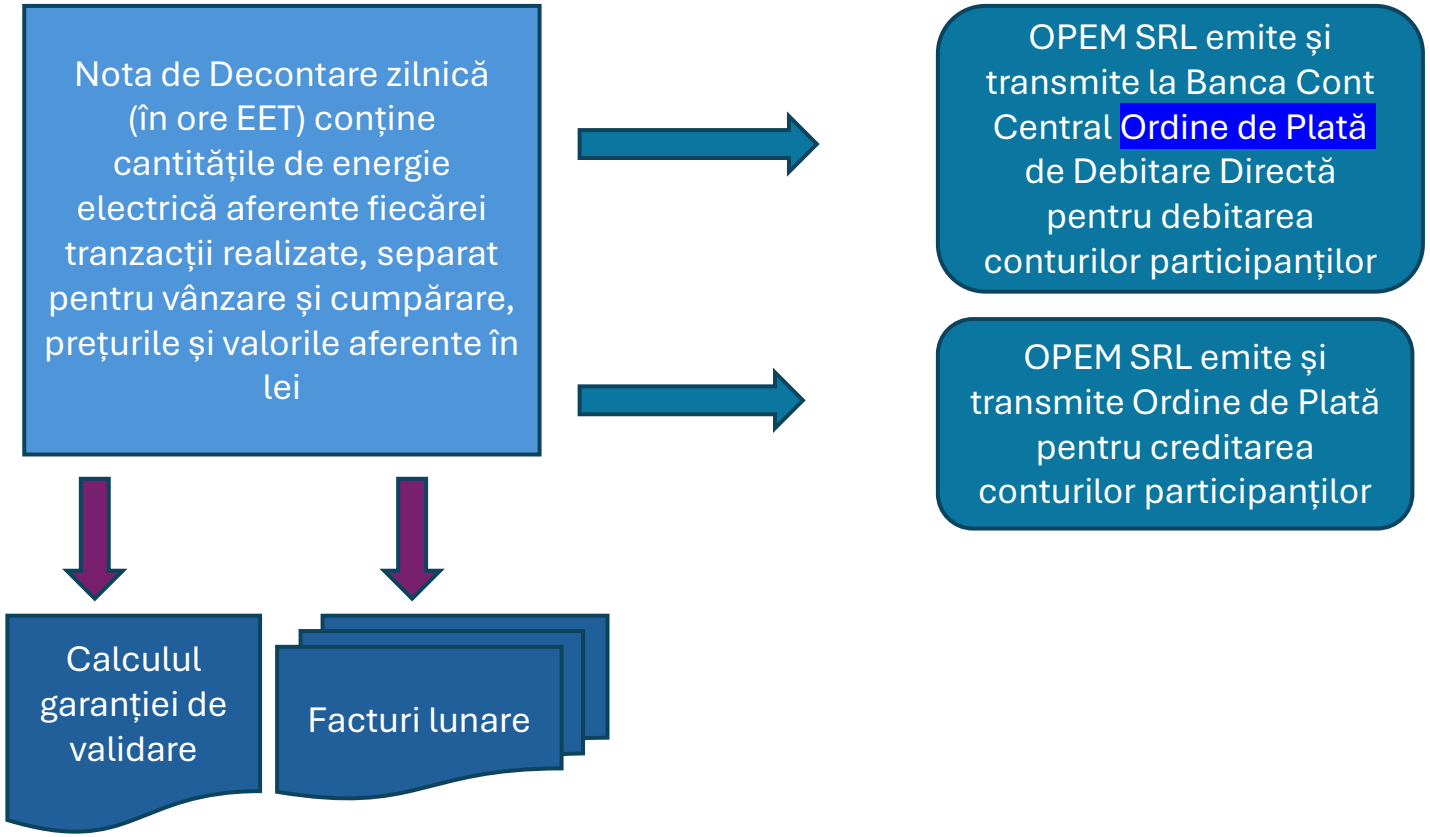

OPDD/OP urmare a tranzacționării zilnice:

- Valoarea zilnică a OPDD (Ordine de plată de debitare directă) şi a OP (Ordine de plată) se determină pe baza datelor din Nota de Decontare zilnică conținând prețurile și valorile în MDL, și anume pe baza valorii nete totale a tranzacțiilor, la nivel de zi de livrare (Vnet tot), calculată ca sumă algebrică a valorii totale cumulate, la nivel de zi de livrare, a tranzacțiilor de vânzare și a valorii totale cumulate, la nivel de zi de livrare, a tranzacțiilor de cumpărare.

$V_{net\ tot} < 0$	Participantul la PZU are obligații nete de plată, la nivelul zilei de livrare, iar OPEM emite OPDD pentru valoarea netă totală a tranzacțiilor, la nivel de zi de livrare, respectivă.
$V_{net\ tot} > 0$	Participantul la PZU are drepturi nete de încasare, la nivelul zilei de livrare, iar OPEM emite OP pentru valoarea netă totală a tranzacțiilor, la nivel de zi de livrare, respectivă.

Condiții necesare pentru participarea la tranzacții în PZU:

- Participantul la PZU, care dorește să transmită oferte de cumpărare trebuie să deschidă un cont în numerar (lei) la „MAIB” S.A. si să încheie un Mandat de Debitare Directă (fără limită de sumă) cu „MAIB” S.A., prin care autorizează ca:
  - OPEM să emită ori de câte ori este necesar un Ordin de Plată de Debitare Directă (OPDD) asupra contului său deschis la „MAIB” S.A., pentru obligațiile nete de plată aferente tranzacțiilor realizate pe PZU
  - „MAIB” S.A. să debiteze contul său cu sumele prevăzute în OPDD emise de OPEM
- Pentru încasarea contravalorii energiei electrice vândute Participantul la PZU va informa OPEM asupra codului IBAN al contului deschis la o bancă comercială din RM
- Participantul la PZU, care dorește să transmită oferte de cumpărare va constitui garanții financiare, la alegere din următoarele modalități:
  - Scrisoarea de garanție bancară de plată în favoarea OPEM emisă la ordinul Participantului la PZU și/sau PPZ,
  - Depunerea de fonduri bănești în Contul curent de garanții pentru PZU și PPZ, deschis de OPEM la „MAIB” S.A.,
  - Deschiderea unui Cont escrow, prin încheierea unui Contract escrow între Participantul la PZU și/sau PPZ, „MAIB” S.A. și OPEM
- Participantul la PZU va stabili valoarea garanției financiare, în conformitate cu intențiile sale comerciale, pentru minim 8-10 zile astfel încât valoarea garanției constituite să acopere cumulativ minim:
  - Valoarea netă a obligaţiilor de plată (inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil) conform notei decontare zilnice pentru ziua/zilele de de livrare anterioare, pentru care s-au emis OPDD, neîncasate în contul central al PZU,
  - valorile maxime cumulate ale ofertelor zilnice de cumpărare (inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil), calculate pentru ziua de tranzacționare ea curentă, respectiv pentru ofertele transmise în avans.

Mecanismul de contraparte:

- În fiecare zi de tranzacţionare, după ora 14:30 în ziua de tranzacționare, OPEM pune la dispoziția Participanţilor la PZU, în sistemul informatic post tranzacționare, Notele de decontare zilnice (în format excel);
- Încasările precum și plățile aferente tranzacțiilor cu energie electrică din PZU se efectuează prin intermediul Contului Central al PZU, deschis de OPEM la „MAIB” S.A.;
- În fiecare zi bancară lucrătoare, OPEM transmite la „MAIB” S.A., până la ora 15:30, OPDD în vederea efectuării încasărilor; valoarea OPDD şi a Ordinele de Plată (OP) se calculează pe baza Notelor de decontare zilnice;
- Termenul limită pentru creditarea Contului Central al PZU este maxim de 1 zi bancară lucrătoare de la transmiterea OPDD;
- Pentru tranzacțiile desfășurate în zilele nelucrătoare, OPEM transmite OPDD la „MAIB” S.A., în prima zi bancară lucrătoare, ce urmează după aceste zile, până la ora 11:00;
- În cazul în primește de la „MAIB” S.A. refuz la plată aferent OPDD transmis (din lipsă de disponibilități) OPEM transmite la „MAIB” S.A. solicitarea de executare a garanției financiare constituită de Participantul la PZU, cu valoarea obligațiilor de plată neîncasate;
- În vederea validării ofertelor de cumpărare ale Participanților la PZU, OPEM calculează zilnic garanția de validare pentru fiecare Participant la PZU, ca diferență între valoarea garanției financiare constituită și valoarea cumulată a obligațiilor nete de plată;
- Facturile se emit pentru cantitățile lunare de energie electrică livrate, în ore EET, data facturării fiind data ultimei zile a lunii de livrare și se transmit în primele 5 zile lucrătoare după încheierea lunii de livrare; conținutul facturilor respectă prevederile Codului fiscal aplicabile;
- OPEM transmite Participanților la PZU care, în luna de livrare, au înregistrat tranzacţii de cumpărare, facturi pentru energia electrică vândută acestora. Participanții la PZU care, în luna de livrare, au înregistrat tranzacţii de vânzare, transmit la OPEM facturi pentru energia electrică vândută pe PZU.

Plățile lunare de regularizare:

- Având în vedere că valoarea zilnică a OPDD/OP se calculează pe baza valorii nete totale a tranzacțiilor, la nivel de zi de livrare, după încheierea lunii de livrare, se determină valorile aferente regularizărilor lunare, pe baza facturilor emise de OPEM și de Participantul la PZU/PPZ, precum și a încasărilor și plăților efectuate.
- Valoarea de regularizare pentru OPEM cu un Participant la PZU/PPZ = Valoarea facturii emise de OPEM, inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil, pentru energia electrică vândută pe PZU/PPZ Participantului la PZU/PPZ cumpărător – valoarea încasărilor zilnice în contul central al PZU/PPZ pentru tranzacțiile efectuate de Participantul la PZU/PPZ în luna de livrare respectivă (inclusiv urmare a executării garanțiilor financiare).
- Valoarea de regularizare pentru un Participant la PZU/PI cu OPEM = Valoarea facturii emise de Participantul la PZU/PPZ, pentru energia electrică vândută de acesta pe PZU/PPZ – valoarea OP emise de OPEM pentru debitarea contului central al PZU/PPZ și creditarea contului Participantului la PZU/PPZ pentru tranzacțiile efectuate de acesta în luna de livrare respectivă.
- Valorile de regularizare sunt intotdeauna egale ca valoare.
- Efectuarea plăților de regularizare lunare ale obligațiilor de plată lunare reciproce, se realizează, în funcție de opțiunea Participantului la PZU/PPZ, în unul din următoarele moduri:

a) OPEM emite OPDD pentru suma de regularizare iar după încasarea contravalorii OPDD, emite OP pentru aceeași sumă, de regularizare, pentru creditarea contului Participantului la PZU/PPZ;

b) Participantul la PZU/PPZ emite un OP pentru suma de regularizare, pentru creditarea contului central al PZU/PP iar după evidențierea, în extrasul de cont al contului central al PZU/PPZ, a valorii OP de regularizare, OPEM va emite un OP de regularizare, de valoare egală, pentru creditarea contului Participantului la PZU/PPZ, în prima zi lucrătoare după ziua lucrătoare în care apare evidențiată încasarea în contul central al PZU/PPZ.

- Datele aferente Contului curent de garanții pentru PZU și PPZ, în care Participanții la PZU și PPZ pot depune sume de bani în vederea garantării tranzacțiilor la cumpărare de pe PZU și/sau PPZ sunt următoarele:

Beneficiar:	**"OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE M" S.R.L.**
Cod Fiscal:	**1023600069683**
"Banca Beneficiară:	**BC MAIB S.A.**
BIC:	**AGRNMD2X**
IBAN:	**MD58AG000000022517180189**
Număr cont:	**22517180189**
Valută cont:	**Leu moldovenesc**

Vă mulțumim pentru atenție!

www.opem.md